

LÄNKAR, SKRIVTIPS, INTERVJUER OCH MER ...

Lilla Författar guiden

Innehållsförteckning

Förord.....	2
Inledning	3
Inspiration	4
Peter och Jenny har gått skrivarkurs	5
Att etablera en ny vana	7
Svenska skrivsajter	8
Olika karriärvägar till författarskap	9
Skrivarkurser	10
Kartlägg tidstjuvarna	11
10 tips för att tjuva åt sig en skrivstund.....	12
10 affirmationer för dig som skriver	13
10 tips för att vårda författaren inom dig	14
Johannas 10 tips för att få fason på en text.....	15
10 böcker om att skriva	16
Om du har ett färdigt manus	18
Carol, Ann och Jessica har också gått skrivarkurs.....	19
Bokförlag eller trycka boken själv?	22
En förlagsredaktör berättar	23
Slutord	24

Förord

Det här är en liten skrift till dig i dina första steg mot författarskap eller hobbyförfattande.

Ibland kan det vara svårt att veta var och hur man ska börja. Min förhoppning är att du får lite vägledning här.

Under alla år som skrivarkurslärare och egenföretagare har jag samlat på mig en del kunskap och fått en viss överblick. Undervisandet av hundratals elever i skrivandets konst, och mitt nyhetsbrev sedan fyra år tillbaka har hållit mig relativt uppdaterad inom området.

Här delar jag med mig information om skrivarsajter, böcker om skrivande, ger affirmationer för författare, tips om hur du hyfsar till en text och intervjuer med personer som har gått skrivarkurser och med en förlagsredaktör. Du får också hjälp att hitta dina tidstjuvar - de som stjälar tid från skrivandet - tips på hur du hyfsar till en text och på hur du vårdar författaren inom dig.

Här finns även adresser till skrivarkurser i Sverige: IRL ("i verkligheten") och på distans. Jag ger även några internetadresser till bokförlag och print-on-demandtjänster.

Och för dig som redan har skrivit en hel del, kanske till och med ett manus, ger jag adresser till folk som ger professionell lektörshjälp, det vill säga feedback på dina texter.

/ Johanna Wistrand, författarcoach på Livshandboken.se

(du når mig enklast via www.multimanus.se)

"Skrivandet handlar om att våga släppa på sig själv och sina regler och istället leva sig in i berättelsen och i personerna. Känslan är alltid viktigare än tekniken."

- Katarina von Bredow

Inledning

Varför har det blivit så populärt att skriva och gå skrivarkurser? Beror det på arbetslösheten – att folk har mer tid? På det stora antalet utbrända – att folk vill börja göra saker för sin egen skull, som att skriva? Kan det bero på att de flesta av oss numer har tillgång till en dator och till Internet?

Har det blivit nya trendyrket att skriva böcker? Numera är författare nästan lika hypade som popstjärnor. Titta bara på Camilla Läckberg!

Kreativitet är något vi alla föds med. Att få skapa en egen värld, t ex genom att skriva. Att få fantisera fram berättelser. Att leka med ord. Att få berätta om sitt liv. Att få överblick, möta och umgås med sig själv i skrivandet. Det kan vara ett sätt att kommunicera – att visa andra sina texter, få respons och ge respons.

På sajterna, på skrivarkurser på studieförbund och på folk- högskolor runtom i landet kan du träffa likasinnade.

I dagens snabba livstempo kan skrivandet också vara ett sätt att varva ner. Det kan fungera som meditation. Man landar i sig själv när man ger sig tid att skriva en stund. Man skriver för att må bra, för att skapa, för att bejaka sin kreativitet. Inte för att prestera eller för att duga.

Hur många gånger har jag inte hört folk säga med något långtans- fullt i rösten ”Jag skulle vilja skriva en bok” eller ”Jag älskar att skriva men hinner aldrig” eller ”Jag har skrivit en roman som ligger på vinden”.

Med hjälp av mina tips hoppas jag att du kommer en bit på väg. Att du i tanken börjar leka med att göra något av dina drömmar. För handen på hjärtat, visst drömmer även du om att skriva?

Sluta drömma. Börja skriva idag!

Om författare Håkan Nesser:

"Håkan går upp tidigt på morgnarna, går ut med Norton och sätter igång direkt efter frukost med att producera litteratur. Han skriver för hand på höger sida i ett kollegieblock. På vänster sida noterar han sedan ändringar och tillägg. Pennan ska vara en pilotpenna 0,7 med svart tusch.

- Annars är jag inte så kinkig. Jag kan skriva var och när som helst. När ett handskrivet kapitel är klart skriver han in texten i datorn.

- Jag brukar skriva tio timmar om dagen, säger han som om det vore den självklaraste sak i världen."

Ur Vår Bostad 1/2005

Inspiration

Författarkortleken - www.forfattarkortleken.se

Ser ut som spelkort men istället för spader kung möts du av en ordkombination, t ex "Humlans andra vinge" eller "Hon med tulpantapeterna".

I paketet ingår en timer och en cd. Ställ timern på sju minuter och skriv helt fritt, inspirerad av ordkombinationen på kortet du just dragit.

På cd:n ger Ann Westermarck, författarkortlekens uppfinnare och skrivpedagog, värdefulla tips och råd om skrivande.

Skrivarkalendern – www.skrivarkalendern.se

"En kreativ loggbok för dig som vill ge plats åt ditt skrivande".

Skrivarkalendern kom första gången ut i år och nu kan man beställa nästa års kalender. Den är i A5-format och ca 250 sidor. Här hittar du inspirerande skrivövningar på varje vecko- uppslag och blanka sidor att skriva på. Tips och adresser samt intervjuer med författare.

Du kan beställa den på deras hemsida.

"Kom igång & skriv!" - www.multimanus.se/erbjudande.html

E-boken som bygger på min populära distanskurs med samma namn. 380 elever har deltagit i kursen fram till hösten 2007, och upplägget i e-boken har många likheter med kursen.

Först får du en skrivövningsuppgift, och därefter en kort lektion kring övningen. Varje lektion kommer efteråt för att inte väcka kritikern i dig innan du sätter igång och skriver. På detta sätt lär du dig en hel del om skrivandets hantverk.

Du får dagligt skrivande i fem minuter med hjälp av Johannas "börjor". Möjlighet till utlåtande om texterna du skriver på den här självstudiekursen finns dessutom till lektörspris.

Läs mer här: www.multimanus.se/erbjudande.html

"Många seriösa författare ser det som sitt jobb att berätta hur hemskt livet är. Enligt mig är det en borgerlig inställning, för vanligt folk, som jobbar hårt och har familj, vet det redan. Det är några få människor som har det bekvämt som tror att det är något nytt"

- Nick Hornby

Peter och Jenny har gått skrivarkurs

Hallå där ... Peter Tubbin, 53, vaktmästare på sjukhus och långdistanslöpare.

När började du skriva?

Jag skrev väldigt sporadiskt, lite dagbok, dikter och sånt. Jag skrev aldrig något samlat eller djupgående. Men när jag var 50 år började jag på mitt livs första skrivarkurs. Det var då jag satte igång att skriva, egentligen. Det var en omvälvande upplevelse. Mitt liv blev faktiskt förändrat. Det kändes som att livet vidgades och jag såg helt nya möjligheter. Det var lite som en befrielse. Jag fick tillgång till orden som legat latent inom mig och satte ihop dem till sammanhängande texter. Det var också oerhört stimulerande att träffa likasinnade.

Har du alltid drömt om att bli författare?

Nej. Det var mest idrott som gällde. Men jag har alltid varit fascinerad av språk och ord

Har du gått några skrivarkurser? Vilka? (IRL och / eller på distans etc)

Som sagt, jag började en skrivarkurs för två år sen, på ett studieförbund. Vi träffades en gång i veckan på kvällstid i tre timmar, under två år. Vi blev ett sammansvetsat gäng. Det var en höjdare att få diskutera varandras texter och få respons. Nu ska nästan hela gänget fortsätta på ytterligare en skrivarkurs IRL, en kväll varannan vecka i ett halvår.

Har skrivarkurserna lett till något när det gäller ditt skrivande?

Mitt skrivande har verkligen utvecklats. Det känns som att jag har fått tillgång till ett nytt uttrycksätt. Skrivandet har börjat bli en naturlig del av mitt liv.

Har du blivit publicerad? Med vad? Var?

Skrivarkursen avslutades med att vi tryckte en antologi. Det var en kick att se sin novell i tryckt form.

Något annat du vill säga angående en skrivarkarriär? Några tips och råd till den som drömmer om att bli författare?

Sätt din inre kritiker på plats. Skriv ofta, gärna flödesskrivning. Skriv spontant utan att tänka för mycket, några sidor om dagen.

"Att skriva handlar om att fokusera. När du fokuserar på något kommer du in i en rytm. Du ser var allt material du kommit över passar in och var det inte gör det. Att behålla den sortens fokus är det allra svåraste med att skriva. Alla avbrott förstör det."

- Joan Didion

Hallå där ... Jenny Bäfving, 39 år, manusförfattare, lärare:

När började du skriva?

Jag började skriva när jag var typ nio, noveller och berättelser och synopsis till stora romaner som aldrig blev något. Sedan hade jag ett långt uppehåll, från det att jag var tretton, fjorton till att jag blev trettiofem ungefär. Då började jag skriva fiktion igen.

Har du alltid drömt om att bli författare?

Nej, aldrig, det har blivit så på grund av omständigheterna.

Har du gått några skrivarkurser? Vilka?

Jag har gått en sexmånaders utbildning i TV- och filmmanus IRL samt gått en distanskurs i att skriva kärleksnoveller för veckotidningar.

Har skrivarkurserna lett till något när det gäller ditt skrivande? Vad?

Distanskursen förlöste mig helt vad gäller skrivandet. Kombinationen fasta ramar, en lärare som läste och gav feedback, och ett tydligt definierat mål med skrivandet - samt möjligheten att bli publicerad och få betalt - satte igång någonting. Jag kunde skriva mycket bättre än jag någonsin hade trott och var väldigt mottaglig för lärarresponsen också, tror jag. Så det var som att återupptäcka någonting jag alltid gillar men glömt bort.

Har du blivit publicerad? Med vad? Var?

Jag har blivit publicerad i olika veckotidningar med sammanlagt tio noveller och nu har jag även sålt en följetong.

Något annat du vill säga angående en skrivarkarriär? Några tips och råd till den som drömmer om att bli författare?

Kanske att inte ha en för romantiserande bild av skrivandet, att det är ett hantverk och man blir bättre och skriver snabbare ju mer man skriver, man får öva upp det. Till slut skriver man det där kapitlet även de dagar det känns halvkasst och man inte har kul, men själva skrivreflexen sitter i ryggmärgen på något sätt.

"Mycket handlar om att läsa för att själv bli bra. Och man får inte glömma att man lär sig minst lika mycket av dålig litteratur."

- Kristoffer Leandoer

Att etablera din skrivvana

Det finns tusen saker man kan göra istället för att skriva. Tusen saker som känns viktigare. Det kan rentav kännas provocerande att sätta sitt skrivande i första hand. Men unna dig denna möjlighet under 21 dagar - Det sägs ta så lång tid att etablera en ny vana. Ge dig chansen att skriva regelbundet i tre veckor. Kanske detta blir en vana för dig, och då blir det plötsligt lättare att hitta tiden.

Under dessa tre veckor: låt skrivstunden bli helig. Gå inte och fika med vänner istället. Gå inte och shoppa när du ska skriva. Rensa inte i garderoben, även om du tycker att du gör det för din egen skull. Denna halvtimme av dygnets 24 timmar ska du ge dig själv chansen att möta ditt skrivande jag, din inre författare.

Se det samtidigt som ett sätt att öva på att sätta gränser gentemot din omgivning. "Jag behöver den här halvtimmen för att skriva , var vänlig respektera det. Vi får fika i eftermiddag/ spela alfapet i eftermiddag/ etc"

Vad trivs du med att skriva? Självbiografi? Flödesskriva? Påhittade berättelser? Dikter? Reflektioner?

Det vimlar av svenska skrivsajter där man kan testa olika typer av skrivande, diskutera, ge respons på andras texter och få respons. Du kan också ta inspirationsmaterial till hjälp (ta gärna denna guide till hjälp).

Svenska skrivsajter där du kan få textfeedback

Skrivarsidan: <http://www.skrivarsidan.nu>

Argus: <http://www.argus.nu>

Sockerdricka: <http://www.sockerdricka.nu/> (dikter, noveller m.m)

Noveller.nu: <http://www.noveller.nu/>

Writers to you: <http://www.writerstoyou.com/> (diverse)

Poeter.se: <http://www.poeter.se/> (dikter, noveller)

Salka: www.salka.se (diverse)

Sourze: <http://www.sourze.se/> (diverse)

Vitaforum: <http://www.vitaforum.mendrix.se/> (diverse)

Dikta: <http://dikta.se/> (dikter)

Asfalt: <http://asfalt.org/> (artiklar, krönikor, noveller, dikter)

Absint: <http://www.absint.nu/> (poesi)

Katapult skivrarforum: <http://www.katapultforlag.com/skrivarforum/news.php> (noveller, dikter, debatt, resor, betraktelser)

Miniatyr: <http://www.miniatyr.se/manus/> (Noveller, dikter, essäer)

<http://www.skrivarklubben.se/about.html> (diverse)

Skrivsugen: <http://www.skrivsugen.com/> (dika, noveller m.m)

Lyrksidan: <http://www.lyrksidan.se/> (dikter, noveller och övriga texter)

Noveller på nätet: <http://www.fl-net.se/novell/>

Novellen: <http://www.jimmywidegren.com/novellen/>

(Dessa sajter har jag fått tips om via Orden Runts blogg: www.ordenrunt.se)

Olika karriärvägar till författarskap

1. Skrivarsajter → kvällskurs el helgkurs eller sommarkurs → distanskurs → anlita en författarcoach
2. Skrivarsajt eller skrivarkurs IRL/kvällskurs → bilda egen informell stödgrupp → skivarinje på folkhögskola → författarutbildning
3. Skrivarsajt → kvällskurs → skivarinje → anlita en författarcoach
4. Kvällskurs → distanskurser → anlita en författarcoach
5. Skriv eget → skicka till bokförlag. Du kan få bingo!

Skrivarkurser

På plats-kurser

Karlstads universitet: http://www.kau.se/utbildning/kurs_detail.lasso?ID=KU2000

Falkens författarskola i Göteborg: <http://www.sfr.se/gbg/forfattare/forfattare.html>

Långa skrivarkurser på folkhögskolor:

http://www.fin.fhsk.se/page/Courses/TAB/LongContent/LONGCATEGORY_ID/35/skrivarkurser.htm

Göteborgs Universitet (Litterär Gestaltning):

Växjö universitet: <http://www.vxu.se/hum/utb/amnen/littvet/skrivarkurser/>

Högskolan i Gävle: http://utbdb.hig.se/webkat/kurs.php?kurs_id=4987&amne_nu_id=147

Högskolan i Skövde:

http://utbildning.his.se/utbildning/utb_kurstillfalle.asp?ktanmkod=19MKA&kttermin=20042

Linköpings Universitet: <http://www.liu.se/utbildning/kurs/HLVA04>

Lunds Universitet: <http://www.nordlund.lu.se/Nordwebb/ffs/myweb3/index.htm>

Södertörns högskola (Kreativt skrivande): <http://webappl.web.sh.se/>

Umeå universitet: <http://www.info.umu.se/utbkat/Kurs.asp?kurskod=LITA16&termin=>

Skrivarakademin (författarledda kurser):

<http://www.folkuniversitetet.se/templates/ort.aspx?id=40936>

Distanskurser

Falkens författarskola: <http://www.sfr.se/gbg/forfattare/forfattare.html>

(skriva noveller, självbiografiskt, teater, film, skräck, rysarnoveller, kärleksnoveller, SF & Fantasy, Kom igång & skriv, journalistik)

Write for shore (svenskspråkig): <http://www.writeforshore.se/sidor/distanskurs.htm>

Lars Hesslinds författarskola: <http://www.skillroad.com/new/swe/index.html>

Skrivarkurs för kvinnor: <http://www.marieborg.net/index.asp?mainID=3&subID=14>

Kulturpools skrivarkurser (dramatik, filmmanus, deckare, lyrik, journalistik m.m)

<http://www.kulturskolor.com/>

Skrivarstudion:

<http://www.skrivarstudion.se/>

(Med reservation för att länkarna kan bli inaktuella med tiden. Stryk i så fall den högra delen av webbadressen.)

Kartlägg tidstjuvarna

Är du som jag, en person som vill skriva och tänker göra det varje dag, men märker att fem veckor har gått utan att du har gjort en rad? Vad har kommit emellan? Skriv ner de typiska "tidstjuvarna". Mina är t ex: göra frilansjobb först, läsa elevtexter, ut och jogga, läsa dagstidningen, handla mat, ringa viktiga telefonsamtal, städa hela hemmet först, fika med vänner, fylla i viktiga papper, tvättstugan, förhöra sonen på läxor, handla mat, ringa fastighetsskötaren, lämna böckerna på biblioteket, göra research för berättelsen jag skriver på, rensa i mailboxen, förbereda en ny kurs, ta upp saker på vinden.

Vilka är dina tidstjuvar? Fyll i här:

Läs sen igenom listan och se om du kan sätta skrivandet före några av dessa punkter. Kan du effektivisera alla ärenden? Storhandla en gång i veckan istället för småhandla varannan dag? Låta någon annan i familjen sköta tvätten? Ta en "göra-dag" då allt plotter blir gjort, alla ärenden och telefonsamtal et c?

"Jag ville öppna kranen och se vad som kom. Den här gången bestämde jag mig för att inte ta reda på någonting jag inte reda visste. Jag skulle inte slå upp ett enda ord, inte leta efter en enda synonym, inte kolla vad någonting betydde, bara ta av det som fanns inombords. Jag skulle dessutom skriva på engelska, för att bryta mot mitt vanliga skrivsätt. Och det visade sig vara fruktansvärt roligt att arbeta på det sättet."

- Åsa Nilsonne

10 tips på att "tjuva åt sig" en skrivstund

- Boka tvättstugan. Sitt där och skriv medan tvätten går.
- Handla mat och sätt dig på fik efteråt och skriv en stund.
- Gå på bio men strunta i filmen utan skriv med en penna med lampa i (finns på Clas Ohlson tror jag).
- Parkera bilen på en bilparkering och skriv en halvtimme (så gjorde författare PC Jersild innan han fortsatte till jobbet).
- Åk till akuten för en liten åkomma som egentligen kan åtgärdas hemma och skriv under väntetiden. Här hinner du säkert skriva massor av sidor.
- Åk sju busstationer för långt och skriv under tiden. Och tillbaka de sju stationerna och skriv under tiden. Skriv också busskuren om du måste vänta på tillbakaväntande buss (om det är vinter: investera i torgvantar).
- Gå upp en halvtimme tidigare på morgonen och skriv direkt efter frukosten. Eller före om du inte har aptit så tidigt.
- Säg att du ska städa vinden, ta med skrivblocket och skriv. Säg sedan att du hittade gamla brev som du fastnade i.
- Följ med familjen till IKEA, skyll på trötta fötter och sitt i restauranten och skriv medan de andra shoppar.
- Åk iväg på sista minuten-charter. Stanna på hotellrummet och skriv flera timmar om dagen.

Länktips: "How to write a book when you have no time"
<http://www.katewhite.com/writing/write.asp>

10 affirmationer för dig som skriver

- Jag skriver helt ok och jag skriver varje dag för det får mig att må bra.
- När jag skriver kommer jag i kontakt med mitt sanna jag.
- Jag är författare i själ och botten och därför har jag rätt att skriva.
- Jag tar min längtan på allvar och vårdar den genom att skriva en stund varje dag.
- Mina berättelser berör människor.
- Mitt skrivande får näring ut min kreativa källa.
- Att skriva är lika nödvändigt för mig som att andas.
- Att skriva gör mig mer harmonisk och jag klarar dagen bättre.
- Jag mår bra av att skriva ner berättelserna jag bär inom mig.
- Att skriva är sensuellt, roligt och helande.

"To write my first book, I stopped watching television. To write my second, I stopped having needless telephone conversations. To write my third, I stopped reading the newspaper."

- Louise DeSalvo

10 tips för att vårda författaren inom dig

- För en arbetsdagbok eller processdagbok där du skriver ner dina tankar och känslor inför skrivandet. Är du frustrerad över att du tycker att det går trögt, kan du ventilerat det här.
- Du kan skriva ner målbilder som handlar om din författarkarriär. Du kan skriva hur det känns att slutföra en kort novell, vad som händer när du prövar att skriva en saga, vilken form som känns tråkig, vilken som flyter bäst etc. En sådan här arbetsdagbok har en stödjande funktion.
- Anlita författarcoaching med textrespons på månadsbasis:
<http://www.multimanus.se/tjanster.html>
- Skaffa dig ett nätverk med folk som skriver och rapportera till varandra hur arbetet går framåt.
- Skapa en blogg där du rapporterar dina framsteg i skrivandet: "Idag har jag skrivit två sidor om min elaka granne, det blev en spännande och rolig text!" Eller läs i min blogg om att skriva en roman: <http://romanloppet.blogspot.com/>
- Skriv under eget namn eller pseudonym på skrivarsajter ute på nätet.
- Sätt dig på ett café där du trivs, med anteckningsbok eller laptopen och känn dig som Simone de Beauvoir eller Jean Paul Sartre (de skrev sina böcker på caféer i Paris).
- Läs författare som du tycker mycket om. De kan vara en vink till hur du själv skriver och där kan du få stöd indirekt till ditt egna skrivande.
- Skapa en mysig skrivhörna i ditt hem. En länstol med fotpall? Sängen, halvsittandes?
- Sätt på musik som känns skönt att skriva till (så gör många författare, bl a Stephen King).
- Gå till biblioteket och botanisera bland böckerna i en skönlitterära avdelningen (Hce) och känn att du befinner dig bland likar.

Johannas 10 tips för att få fason på en text

- Börja gärna mitt i en handling. Då kommer läsaren direkt in i berättelsen. Du kan skippa alla inledande förklaringar.
- Tro läsaren om mycket istället för lite: han/hon hänger med! Var således hellre för snål med förklarande information (så som bakgrundshistoria) än övertydlig. Skippa transportsträckor – d v s ointressant information till läsaren. Man måste inte behöva veta hur många steg det tog att gå till livsmedelsaffären eller att han kokade upp vatten för att dricka kaffe. Låt honom hellre plösligt sitta där med en mugg kaffe, om han nu måste dricka det alls. Det dricks redan för mycket kaffe i berättelser. Fråga dig själv: "tillför denna information (hur kaffekokningen gick till) något viktigt till min berättelse?"
- Låt karaktärerna/personerna i din berättelse visa på olikheter. Är två lika, lyft bort den ena från historien. Samma sak gäller scener och händelser. Det är lätt hänt att man upprepar sig.
- Stryk onödiga små ord som "lite", "ju", "liksom" "på nåt vis" det gör bara texten svag och lam. Var hellre tydlig och stå för det som står "Tråkig" istället för "lite tråkig". Tydlighet tillför texten energi och styrka.
- Konflikter undviks i verkliga livet i Sverige, men i litteratur är konflikter det som ger berättelsen liv. En stark konflikt är som mycket bensin i tanken – det får bilen att resa en lång sträcka, d v s berättelsen att rulla på många sidor.
- Låt inte språket stå i vägen för berättelsen. Ju krångligare språk, desto svårare för läsaren att engagera sig. Det enkla är det svåra, men också det minst prestigefyllda.
- Glöm inte att skriva med hjärtat också – inte bara med hjärnan.
- Undvik abstrakta beskrivningar som "Naturen var vacker" "Butiken var exklusiv" Beskriv hellre ljuset över fälten, vad som odlades på fälten, trädslagen, några blomsorter och skriv inte att butiken var exklusiv utan beskriv istället vilken sorts bil som stod parkerad utanför, de stora och rena skyltfönstren, de tjocka mattorna, bemötandet från expediten, den lågmälda rösten etc.
- Utgå gärna från dina erfarenheter men stanna inte där i det exakt upplevda utan placera det gärna hos en påhittad karaktär och fortsätt hitta på. Men placera gärna dina verkliga känslor där, låt dig ryckas med.
- Överdriv gärna! Läsaren köper det mesta bara du är konsekvent och själv tror på din historia. Låt Sveriges ministrar åka på konferens på månen, kriget bryta ut i din stad eller prins Carl Philip bli kär i en invandrarflicka i förorten.

Visste du att ... författaren Jeanette Winterson växte upp i ett pingstkyrkligt arbetarhem där inga böcker utom Bibeln fick finnas? Därför vet hon att man får plats med 77 normalstora pocketböcker under en vanlig bäddmadrass i standarstorlek. Hon smugglade nämligen in böcker till sitt rum.

10 böcker om att skriva

Augustsson, Lars Åke "Lust att skriva" Ordfront 2002

Fokuserar på upptäckarglädjen i skrivandet. Författaren tar även upp vikten av att läsa, om att våga överskrida sanningsgränsen och släppa loss fantasin. I boken tas även ämnen som miljöskildring, människoskildring, konflikt, dialog, spänning och scener upp. Ca 140 :- på Adlibris

Cameron, Julia "Öka din kreativitet - den artistiska vägen" Richters Förlag, 1995

En träningsbok i att återerövra sin kreativitet genom skrivandet. Boken är något av en klassiker. Ca 180 :- på Adlibris

Clod, Bente "Skriv - en bok om att skriva" Alfabetabokförlag AB, 1989.

Tar upp prosa, lyrik och dramatik. Många och bra skrivövningar. Inbunden c 108 :- på Adlibris

Goldberg, Natalie "Skriva med kropp och själ: befria författaren i dig!" Rabén och Sjögren, 1992

Om att släppa hämningarna, hitta flödet, lyssna inåt. Författaren är zenbuddist och tar inspiration till skrivprocessen från sin religion.

Ca 160 :- på Adlibris

Hägg, Göran "Nya författarskolan" Månocket, 2005

En underhållande bok om skrivande, författad av en satirisk och skarpögd person som ofta syns i paneldebatter och tv-soffor.

Ca 40 :- på Adlibris

Johansson, Peter Gustav "Det sjunkna alfabetet"

Natur och Kultur, 1996

Tar mest upp novell- och romanförfattande men även lite lyrik, dramatik och satir. I boken finns en berättelse inbakad. Ca 260 kr på Adlibris

Johansson, Peter Gustav "Spiken i körsbärsträdet"

Natur och Kultur, 2000

Tar upp novellskrivandet. Bra övningar och instuderingsfrågor. Noveller från världslitteraturen. Va Ca 260 kr på Adlibris

King, Stephen "Att skriva - en hantverkares memoarer" Bra Böcker AB, 2005

King är en av världens mest sålda författare. Han propagerar för berättande framför allt. Författaren är enligt honom ett medium som tar fram en berättelse snarare än skapar den.

Ca 70 kr på Adlibris

Rolfner, Monica och Irène Räisenän Svensson. "Skrivguide. Prosa lyrik och film" Skrivarsidans förlag 2005

En underhållande och konkret bok med många exempel. Monica Rolfner skriver med glimten i ögat samtidigt som det är pedagogiskt och mycket matnyttigt. Ca 175 kr. Finns att beställa på www.skrivarsidan.nu

Wistrand, Johanna "Kom igång & skriv! Ett 12-veckorsprogram" Multimanus 2006.

En e-bok med 12 lektioner, uppvärmningsövningar, skrivövningar, fördjupningsfrågor och 200 "börjor". E-boken är en pdf-fil och den bygger på den populära kursen, där över 400 elever gått, med samma namn.

119:-

Beställ på <http://www.multimanus.se/erbjudande.html>

"Jag brukar döpa de vidrigaste skurkarna i mina böcker efter ledamöterna i den styrelse som avskedade mig."

- Lee Child

Om du har ett färdigt manus

Om du har ett färdigt manus men inte vet var du ska vända dig finns det lektörer som tittar på dem och ger feedback mot betalning.

När du sedan vill skicka ditt manus till ett förlag men vet inte vilket kan du gå in på en hemsida med länkar till de olika förlagen och se vad de ger ut. Vilket förlag skulle kunna tänkas vara intresserad av ditt manus?

Om du vill trycka boken själv finns det en hel del tryckerier som bistår med denna tjänst som kallas Print on demand. Man trycker alltså upp bok efter beställning. Det blir aldrig någon lagerhållning på det viset. Mer om detta under "bokförlag eller trycka boken själv" på sidan 28.

Lektorstjänster

Författarcentrum: <http://www.forfattarcentrum.se/default.asp?sID=1069&mID=2&pType=0>

Manusdoktorn: <http://work.sitedirect.se/sites/manusdoktorn/wwwmanusdoktornse/>

Multimanus: <http://www.multimanus.se/tjanster.html>

Write for Shore: <http://www.writeforshore.se/sidor/lektor.htm>

"För mig är författandet ett sätt att undersöka vad livet går ut på. Egentligen är jag klokare när jag skriver än när jag pratar och lever. Plötsligt slås jag av att detta jag skriver är sant, jag får en insikt om tillvaron som kommer ur skrivandet."

- Stewe Claesson

Carol, Ann och Jessica har också gått skrivarkurs

Hallå där... Carol Petersen, 44 år, översättare:

1) När började du skriva?

Tidigt. Som barn läste jag allt jag kom över och det satte nog fart på skrivlustan. När jag gick i tredje klass plitade jag till exempel ihop ett teaterstycke om några troll som vi spelade upp på skolan. (Till min stora sorg är den garanterat urfåniga texten försvunnen sedan länge.) Och min bästa kompis och jag brukade sitta hemma hos varandra i var sitt hörn och skriva små deckarhistorier som vi sedan läste upp för varandra.

Har du alltid drömt om att bli författare?

Nej, det gör jag fortfarande inte. Längre kunde jag inte ens tänka tanken att författare var något man kunde välja att bli. Jag var övertygad om att det fåtal lyckostar som kunde livnära sig på att sitta och fantisera hela dagarna var utvalda människor. Det var långt innan författarutbildningar och skrivarkurser började dyka upp här och var. Och nu är det så fantastiskt att nästan vem som helst med den rätta viljan har chans att bli utgiven.

Har du gått några skrivarkurser? Vilka?

När jag slutligen, efter mycket funderande bestämde mig för att anmäla mig till en skrivarkurs blev det en i ämnet deckare, med Peter Gissy som lärare (IRL). Efter det fick jag blodad tand och följde raskt upp med en universitetskurs i praktisk svenska (IRL). Sedan blev det en prosakurs (IRL) samtidigt som jag gick en distanskurs i hur man skriver veckotidningsnoveller. Och efter det har jag följt med i Barnes & Nobles onlinekurser om hur man skriver fiction, science fiction, deckare och barnböcker. Dessutom har jag snappat upp en del användbart i de många skrivarhandböcker som man kan köpa i bokaffärerna eller låna på biblioteken.

Har skrivarkurserna lett till något när det gäller ditt skrivande? Vad?

Många av kurserna har gett mig en ökad medvetenhet om skrivtekniska fallgropar som man kan dratta ner i, vilket är bra. Men samtidigt har de ökade insikterna tagit bort en stor del av den orädda skrivarglädje jag tidigare hade. Nu får jag kämpa för att inte censurera eller radera allt som försöker ta form på skärmen. Fast å andra sidan blir slutresultatet bättre nu än förr.

Har du blivit publicerad? Med vad? Var?

Med noveller dels i Komma (kulturtidskrift) och dels i Mitrانيا (fantasy och science fiction). Och en novell kom med i i Allers, som tredje pris i deras skrivartävling. Nu i höst har jag två kärleksnoveller med i Hemmets Veckotidning och en skräcknovell i Schakt (en antologi).

Något annat du vill säga angående en skrivarkarriär? Några tips och råd till den som drömmer om att bli författare?

Många författare hävdar att det helt enkelt handlar om att ha ett gott sittfläsk (eller i brist på sådant, en bra sittdyna), och jag tror på det: Att rätt och slätt parkera baken på stolen och sätta igång. Och däremellan läsa och motionera mycket, förstås.

Hallå där ... Ann Granhammer, 58 år, dramatiker och författare:**När började du skriva?**

Jag började skriva i första klass. Vi fick klippa ut bokstäver och skriva fin handstil. Jag gillade det. Jag har alltid älskat materialiteten kring skrivandet. Jag har skrivit dagbok, skolspex och framförallt i "min skola" Byteatern en fri teatergrupp jag var med och startade på 70-talet.

Har du alltid drömt om att bli författare?

Nej.

Har du gått några skrivarkurser? Vilka? (IRL och / eller på distans et c)

En inspirationskurs i skrivande, på distans, var en bra kick att komma igång på förra hösten.

Har skrivarkurserna lett till något när det gäller ditt skrivande? Vad?

En text ligger nu och vilar till sig för nya tag i höst.

Har du blivit publicerad? Med vad? Var?

Jag har skrivit mycket för scenen som blivit uppfört. Barnböcker på Eriksson&Lindgren och nu senast en roman på Bonniers. Se också min hemsida: www.granhammer.se Där finns smakprov på sånt jag skriver med mera.

Något annat du vill säga angående en skrivarkarriär? Några tips och råd till den som drömmer om att bli författare?

Det gäller att hålla på. Varje dag. Om man inte kommer igång kan man skriva: "Jag vet inte vad jag ska skriva för att...." Sedan är man där. Kanske..Det är bra att pröva sin text hos andra. tex skrivarskola eller andra grupperingar. Processen kan se ut hur som helst men att kunna se sin text på olika sätt utvecklar skrivandet tror jag, även om det är hårt och svårt ibland. Att skriva sig in och älska det man gör, och sedan ett flygperspektiv och ha distans/hata/se det dåliga för att kunna dyka ner i flödet igen. Sedan måste man vara pillig och noggrann och helst få ett leende när man läser sin egen text högt. Och om att drömma om att bli författare: .....Om jag själv inte tar mig på allvar, vem ska då göra det?

Hallå där ... Jessica Schiefauer, 28 år, skribent och pedagog:**När började du skriva?**

Oj, jag minns inte. När jag var liten och inte kunde skriva ritade jag bilder och berättade historier till dem, sedan lärde jag mig skriva och då skrev jag ner historierna, och på den vägen är det...

Har du alltid drömt om att bli författare?

Nej. På gymnasiet var jag övertygad om att jag skulle bli fotograf, men sedan träffade jag en person som läste mina texter och sa åt mig att jag inte fick lov att bli något annat än författare. Och en order är en order... :-)

Har du gått några skrivarkurser? Vilka?

Ja, en hel hög. två år på Fridhems skrivarlinje (heltid, första året IRL, andra året distans), Nordiska folkhögskolans linje "Den korta prosan" ett år (IRL) och Bonas påbyggnadsutbildning (ett år, distans).

Har skrivarkurserna lett till något när det gäller ditt skrivande? Vad?

Utan dem hade jag aldrig kommit så lång som jag har gjort! De har inneburit ett fantastiskt kontaktnät, inte minst, och mest av allt har möjligheten att läsa andras material och själv bli läst hjälpt mig. Att befinna sig i en skrivande miljö skyndar på de egna processerna något enormt, tycker jag, kanske hade jag förr eller senare kommit till samma nivå ändå, men med hjälp av skrivargruppen/handledare går det mycket fortare än annars.

Har du blivit publicerad? Med vad? Var?

Jag har fått ett antal noveller och romanutdrag publicerade i olika antologier och tidskrifter. Utöver det medverkar jag i varje nummer av litteraturtidskriften "Fantasin" med noveller, essäer eller översättningar.

Under de senaste åren har jag mest ägnat mig åt den långa prosaformen, och är nu i kontakt med ett förlag som visat intresse för att publicera mig... men inget är klart än, så jag håller tummarna!! :-)

Något annat du vill säga angående en skrivarkarriär? Några tips och råd till den som drömmer om att bli författare?

Jag lånar ett citat från författaren Elisabeth George: "Du kommer att få dina verk utgivna om du uppfyller tre kriterier: talang, passion och disciplin". Till detta vill jag lägga ett fjärde kriterium: TÅLAMOD! Sluta aldrig, ge aldrig upp!

"Men när jag skriver så går det oerhört långsamt, jag håller på i flera år med en bok. Och det passar mig att skriva så: kontinuerligt men lite hela tiden. Ska det bli en bra bok kan man inte forcera det." Magnus – Florin

Bokförlag eller trycka boken själv?

Att bli antagen på ett erkänt bokförlag är inte lätt, en del talar i sammanhanget om kamelen och nålsögat. Men vem vet, ditt manus är kanske just vad de söker efter?

Innan du skickar iväg ditt manus så titta runt på de olika förlagen – vad ger de ut för slags böcker? Du kan antingen gå till biblioteket och bläddra i deras referensexemplar av Svensk Bokhandel som är en heltäckande katalog över bokförlagen i Sverige, med titlar, bilder och presentationer. Eller gå in på följande hemsidor med vidare hänvisning till förlagens hemsidor:

- <http://www.svb.se/Branschen/30102>
- <http://www.argus.nu/lankar.php?visa=forlag.php>
- <http://www.kb.se/isbn/sok/webbforlag.aspx>

På respektive förlags hemsida brukar det också stå hur man skickar in manus.

Om du skickar in ditt manus till flera förlag samtidigt är det bra om du skriver det i ditt presentationsbrev. Se till att skriva ett kort brev. Det är texten som ska tala för dig, inget annat. Eventuellt kan du ha en kort beskrivning av bokens innehåll också.

Om du vill låta trycka boken själv kommer här några förslag på företag som trycker enligt Print-on-demandprincipen (man trycker exemplar enligt efterfrågan, man håller alltså inga lager):

- B4Press i Göteborg: www.b4press.com
- Books-on-demand i Visby: www.books-on-demand.com
- E-bokförlaget Serum: www.serum.se
- Författares Bokmaskin: www.bokmaskinen.se
- Ord & Visor i Skellefteå: www.ordvisor.com
- Podium i Stockholm: www.podium.nu

"Jag har ju levt tillsammans med en författare i över ett decennium, så jag har väl inte gjort mig några illusioner om författaryrket. Det är mest hårt arbete och inte särskilt mycket betalt, men jag tror att måste man skriva så måste man"

- Alexandra Coelho Ahndoril

En förlagsredaktör berättar

Anna Säflund är författare och före detta redaktör på Albert Bonniers förlag, på den skönlitterära avdelningen.

Sedan tre år tillbaka driver hon bokhandel i Strängnäs, tillsammans med sin man.

Du arbetade som förlagsredaktör. Hur kom det sig?

Jag har en fil kand i franska, skapande svenska och litteraturvetenskap. Jag fick kommentarer på att mina kursval var utan mål, men det visade sig senare att det fanns en klar linje i valet. Jag har också gått en ettårig litteratur- och skrivarkurs på Nordens Folkhögskola på Biskops-Arnö. Alla dessa kurser övade upp kritikern i mig och det har jag haft stor nytta av i jobbet som förlagsredaktör. Jag började som frilanslektör för olika förlag, d v s jag läste inskickade manus och gav mitt utlåtande om dem. Det jobbet fick jag genom att ringa runt till olika förlag och de skickade manus till mig. På de fick jag göra provutlåtanden. Efter en tid ringde de från Bonniers Förlag och gav mig ett vikariat som förlagsredaktör, sen blev jag fast anställd där.

Ungefär hur många manus om dagen kom det in till förlaget?

Det kom in ca 2000 manus per år till Albert Bonniers Förlag.

Hur många manus läste du i veckan?

Periodvis läste jag ett manus i veckan.

Exakt i vad bestod ditt arbete som redaktör? Gjorde du annat än bara läste manus och diskuterade med författarna om ändringar i deras text?

I mitt arbete ingick många uppgifter. Förutom läsning och bedömning av manus (som jag oftast gjorde på fritiden), redigerade jag text, skrev texter om böckerna (baksidor, fliktexter, presentationer på nätet, presentationer till våra försäljare, till kataloger m.m). Jag hade kontakt med formgivare, faktor, och sätter, jag läste korrektur, jag läste av korrekturändringar, jag bedömde provöversättningar, jag granskade fakta, jag letade (sällan) fotos och illustrationer, jag presenterade utgivningen muntligt, jag deltog i planeringsmöten, jag förde in och uppdaterade kontinuerligt uppgifter om mina böcker i våra datorprogram, uppgifter som skulle vara tillgängliga för alla på förlaget, jag omfångsberäknade och ombesörjde honorar till översättarna, M.m!

Har du något tips att ge till den som vill bli författare?

Tips till den som vill bli (skönlitterär) författare, alltså även till mig själv: LEV! (D v s ha något du känner att du vill säga.) LÄS! Samt VAR DIG SJÄLV! (D v s kokettera inte med vare sig språket eller motivvalet). Snegla inte på färdiga lösningar eller trender; inte avsiktligt i alla fall. Sök dig fram på en upptäcksfärd i språket eller i ditt inre. Är skrivandet spännande och engagerande för dig så är resultatet det troligen också för läsaren. Så länge du verkligen talar till någon förstås, en läsare eller någon införlivad gestalt, och inte bara mumlar i skägget och är så privat att du stänger ute läsaren... PENGAR har du tur om du har så att du kan köpa dig skrivtid; du får troligen inte igen dem i samma form, utan snarare i form av tillfredsställelse.

"När man äter mycket lasagne är man jättenöjd och glad först, sedan känner man hur det trycker uppåt. Till slut ligger man på sängen och tänker 'Hur kan något som är så gott göra att jag mår så illa?' Så känns det att vara en framgångsrik författare som måste börja skriva igen. När jag tänker ut en historia

handlar den alltid om något som berör mig så starkt att jag mår dåligt, det kan vara problem som jag själv har haft. Den stiger och stiger. Och till slut måste jag spy ut den."

- Niccolò Ammaniti

Slutord

Jag som har skrivit "Lilla författarguiden" har undervisat i skrivande i sju år. På högskolan i Skövde och på Falkens författarskola som jag har byggt upp tillsammans med Studieförbundet i Göteborg. Jag har även skrivarkurser inom mitt företag Multimanus. Kurserna har getts både i verkligheten och på distans. Du hittar dem här:

www.multimanus.se

www.forfattare.nu

www.skrivdighel.nu

Jag har också en blogg: Författarcoachens blogg, med massor av länkar och tips för dig som skriver:

<http://enbokblirtill.blogspot.com>

Jag frilansar även som skribent, som lektor och som författarcoach.

Jag är utbildad bibliotekarie, har gått författarutbildning på Biskops-Arnö, läst dramatik och franska på universitetet samt är utbildad såpamanusförfattare. Jag har även vidareutbildat mig inom interaktivt berättande och filmmanus .

För mer info kontakta mig: info@multimanus.se

För dig som vill utveckla ditt skrivande rekommenderar jag min e-bok "Kom igång & skriv". Den gör det enkelt för dig att komma igång!

Dessutom får du den till rabatterat pris här:

www.multimanus.se/erbjudande.html

Författarcitaten är hämtade från följande tidningar och tidskrifter:

Alexandra Coelho Ahndoril: om debutromanen "Stjärneborg", i GP 030423

Niccolò Ammaniti: ang romanen "Lång långt härifrån" GP 030502

Katarina von Bredow: BIF 8/02

Lee Child: Aftonbladet 5/12 05

Joan Didon: Kulturhusets tidning november 2005 samt i Tara 13/06

Magnus Florin: Göteborgs-Posten 050222

Nick Hornby: Metro 050502

Kristoffer Leandoer: Metro 060124

Åsa Nilsson: Om romanen "Smärtbäraren" i BIF 11/02

Jeanette Winterson: SvB 19/02